

Stbre. 1995 - Any XIV - Preu 250 Pts - Núm. 49

Llum d'Oli

PORRERES

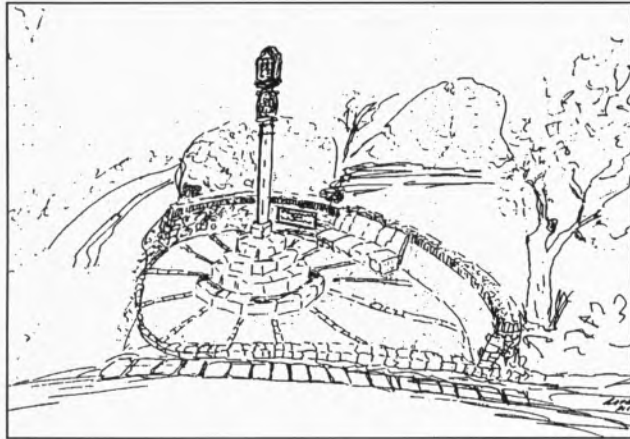
Editorial.....3

Activitats Agrupació Cultural.....4i5

Agrupació Cultural, passat i futur.6i7

El nostre patrimoni.....8i9

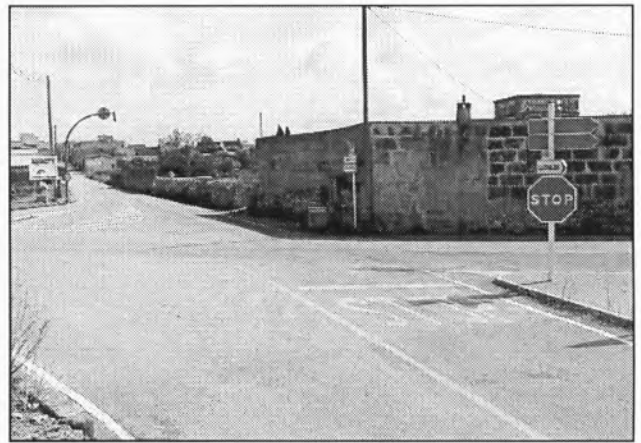
Informació Local.....10

Opinió.....11

Un porrerenc a l'Amazònia12i13

Opinió14

Informació Local.....15, 16, 17i18

Aprop de tothom19

ENCARA FUMES!

Consell Insular de Mallorca

Música.....20

Esports21i22

Biblioteca23

Setembre, 1995 - N° 49
Dipòsit Legal PM 76/1979

L'edita

Agrupació Cultural
de Porreres
Carrer Almoina, n° 67, 1r
Tel./Fax 64 71 86

Coordinació

Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció

Bernat Bauçà i Garau
Jaume Cerdà i Tomàs
Vicenç Marí i Sastre
Ferran Ribas i del Blanco

Assessorament

Maria Barceló i Crespi

Col.laboradors/es

Arnau d'Alcassor
Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Cortès
Grup d'Esplai
Rafel Ferrà i Martorell
Antoni Julià
Francesc Llinàs
Aires de Monti-Sion
Mancomunitat Pla de Mallorca
Rafel Picornell i Manresa
Francesca Roig
Antoni Roig
Antoni Servera "Zeppe"
Bartomeu Servera i Sitjar
Serveis Socials
Sebastià Vidal

Fotografia portada

1r Premi Marató fotogràfic
Sant Roc - 95

Imprimeix:

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, n° 2
MANACOR

Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.

A vegades convé mirar enfora per no caure aprop.

Podria parèixer que el projecte del Parc de les Estacions a Ciutat no ens afecta directament als porrerencs, però per poc que analitzem l'assumpte veurem que no és així. Una de les conseqüències de la remodelació consisteix en treure les parades dels autobusos de la seva ubicació tradicional, aferrada a la Plaça d'Espanya. D'aquesta manera els que fins ara arribaven mitjançant el transport públic fins al mateix centre de Palma, que és a la vegada punt neuràlgic de quasi totes les línies urbanes d'autobusos (per si el cas se'ls hi feia necessari anar a qualche indret distant del centre), ben aviat només arribaran a una zona més perifèrica de la ciutat, amb uns problemes afegits de desplaçament: a peu, en taxi... Tot això es tradueix en una pèrdua de temps i de doblers.

Aquestes mancances la patiran uns tipus de passatgers molt típics de *s'exclusiva*: treballadors que arriben justet de temps a la feina, estudiants amb pocs duros a la butxaca, jubilats més o manco impeditos que acudeixen a qualche centre mèdic... No és trist el panorama.

I si feim números, encara s'afegeix un altre motiu per posar-nos nerviosos. L'autobús que passa per Porreres fa cinc viatges d'anada i cinc de tornada, seguint una estimació molt prudent de 7 passatgers per viatge, arribam a una quantitat de 70 usuaris diaris, que al cap de l'any ens dona una xifra de... més de 25.000 passatgers! I tots porrerencs o visitants a qui ens convé donar facilitats i comoditats. I això any rera any. Per a sempre.

Què ha fet el nostre ajuntament davant un problema que ens afecta d'una manera tan significativa? Ni poc ni molt, però el que és més important és el que sí podria fer. Ja ha acabat el termini per presentar al.legacions, però això no vol dir que s'hagin exhaurit les possibilitats de gestió orientades a evitar una actuació que es demostra gravíssima pels nostres interessos. El més lògic seria cercar l'acció conjunta amb els nombrosos pobles que pateixen el mateix problema, en cas de no ser possible, el nostre equip municipal sempre podrà defensar pel seu compte un model de parc on s'integrin les estacions dels autobusos.

Ens hi jugam molt, però encara hi som a temps. Convendria no ensopegar.

Nova Junta

El passat 30 de juliol i al local social es va celebrar l'Assemblea General Extraordinària pel tal d'elegir els càrrecs del Consell de Govern.

Una trentena de persones acudiren a votar. La mesa fou constituïda per Maria Barceló i Crespí en càrrec de Presidenta i per Mª Bel Forteza com a secretària. En dos vots en blanc i una abstenció foren elegits els nous membres de la Junta, quedant constituïda de la següent manera:

Presidenta: Joana Mora i Cerdà

Vicepresidenta: Catalina Oliver i Riera

Secretari: Gaspar Barceló i Barceló

Tresorera: Joana Matas i Segura

Vocals: Vicenç Marf i Sastre, Jaume Cerdà i Tomàs, Catalina Vich, Antoni Picornell i Nicolau, Catalina Trobat.

Assamblea extraordinària celebrada el 30 de juliol

Grup excursionista

El passat dia 3 de setembre va tenir lloc la tradicional travessa del Torrent de Pareis en la seva XXI edició. La cinquantena d'excursionistes no podien haver trobat millor dia per fer l'excursió més emblemàtica que organitza cada any l'Agrupació. La curiositat per realitzar dita travessa augmenta de cada any, fins i tot en els infants. Sense cap mena d'incident greu, tots arribaren sans i estalvis a la Calobra. Després es dirigiren a Cala Tuent on gaudiren d'un bon pa i taleca.

Escacs

Participants torneig d'escacs «què 'es això?»

Torneig "Què és això?"

Durant el passat mes de juliol va tenir lloc al pub "Es Farolet" la dis-

puta d'un torneig d'escacs amb el nom de "Què és això?". Organitzat per la secció d'escacs de l'Agrupació

Simultànies d'escacs a la plaça

ció Cultural. Va comptar amb una nombrosa participació, amb un total de quinze escaquistes.

El guanyador del torneig va esser en Jaume Sorell amb cinc punts sobre un màxim de sis. En segon lloc es

Antoni Pont rebent una recordança a mans del nou regidor de Cultura Jaume Gil

va classificar en Gregori Barceló M. amb quatre punts i mig seguit per Jaume Rosselló, Miquel Rosselló i Miquel A. Ramírez amb quatre punts.

L'objectiu d'aquest torneig era acostar els jugadors aficionats en aquest esport, mostrar la manera com a es disputa un torneig de competició i intentar que alguns d'ells puguin formar part de l'equip de l'Agrupació.

Torneig Sant Roc 95: Dintre del programa de festes de Sant Roc la secció d'escacs va organitzar dues proves. En primer lloc un torneig per equips en el que hi varen participar quatre equips, dos de Porreres i dos de Campos. El guanyador del torneig va esser l'equip de Campos "A" amb cinc punts, empatat amb l'equip de Porreres "A". Després es classificaren el Porreres "B amb tres punts i mig i el Campos "B" amb dos punts i mig.

Simultànies: En segon lloc es varen disputar unes partides simultànies davant l'Ajuntament, a càrrec del Mestre Balear Antoni Pont enfront de devuit contrincants. El resultat final va esser setze partides guanyades pel mestre, unes taules i una partida perduda enfront d'uns dels participants més joves, en Bernat Mas.

Properes activitats

Passades les vacances d'estiu la nova Junta de l'Agrupació Cultural ha posat fil a l'agulla per començar a programar les activitats que durà a terme el proper trimestre.

Un dels actes més rellevants del mes d'octubre serà la sortida al carrer del número 50 de la revista LLUM D'OLI. Possiblement coincidirà amb la data de Sa Fira-95. Per tal esdeveniment s'estan preparant una sèrie d'activitats que més endavant es confirmaran:

- Exposició de tots els números de LLUM D'OLI (en la possibilitat d'adquirir els exemplars exhaurits)
- Taula Rodona: "Importància de la Premsa Forana".
- Sopar-Festa de Col.laboradors i Simpatitzants de la revista.

Dins els actes culturals de SA FIRA A SANTA CATALINA que ve organitzant l'Agrupació cada any està previst:

- Passada de diapositives del Grup Excursionista Porrerenc (GEP)
- Exposició de fotografia sobre el SAHARA de Bartomeu Amengual.
- Diada Boletaire.

En aquests moments comptam amb tres avant-projectes de l'habitual Viatge Gastronòmic-Cultural que es ve realitzant des d'anys enrera en el mes de desembre, (del 6 al 10): Província d'Albacete, Serres de Gredos, Província de Cuenca.

Es confirmaran amb més detalls les dades dels actes i activitats esmentades.

L'Agrupació Cultural, un passat i un futur

Rafael Ferrà Martorell

Vint-i-cinc anys de vida per a una entitat que té com a principal objectiu estatutari la divulgació i promoció de la cultura a la vila de Porreres són molts d'anys de vida. Són molts d'anys i molta la feina feta. Un cop d'ull a l'evolució social, política i cultural del nostre poble en el darrer quart de segle ens permet afirmar que, sens dubte, l'Agrupació Cultural no n'ha estat aliena. Ben al contrari, sembla que avui han estat assumits per les institucions i pel poble de Porreres aspectes socials i culturals que l'Agrupació defensava i reivindicava de forma pionera i gairebé en solitari durant molt de temps.

Avui a Porreres, es veu com a cosa normal que les publicacions locals es facin en la nostra llengua. Es veu, avui a Porreres, com a cosa normal, que l'ajuntament, l'església, i altres institucions es dirigeixen al poble mitjançant la nostra llengua. S'ha aconseguit que les festes patronals es preparin amb la participació de les entitats locals i tinguin un caire popular i gratuït. No ha escandalitzat ningú el fet d'iniciar la retolació dels carrers del poble amb els seus noms populars i de forma normalitzada. Així mateix tothom és conscient de la tasca de divulgació que l'Agrupació ha duit a terme en

Joana Mora i Cerdà nova Presidenta de l'Agrupació Cultural

aspectes culturals com el teatre, l'excursionisme, la història local, el joc d'escacs o els tallers de pintura i fotografia.

Tots els que han seguit la trajectòria de l'Agrupació aquestes dècades passades saben que aquells eren objectius que pretenia assolir. En definitiva, es pot dir que l'Agrupació Cultural de Porreres ha contribuït de manera important a l'adaptació cultural del poble a la nova reali-

tat històrica dels nostres dies.

Si es pot afirmar que cada nou president que ha tengut aquesta entitat ha configurat una nova etapa en la seva existència, aquest estiu serà l'inici d'una nova pàgina a la seva història, doncs el passat mes de juliol es varen realitzar les eleccions per a una nova junta directiva, d'acord amb els estatuts vigents.

Sis són els presidents que ha tengut l'Agrupació des de que el 1971 **Joan Verger Garau**, aleshores notari de Porreres i amic personal de Climent Garau, president de l'Obra Cultural Balear, va convocar una reunió als locals de damunt el bar Sermi. D'aquesta reunió va néixer la nova entitat amb un esperit semblant a la d'aquella associació de ciutat, però sense cap vincle formal amb ella.

Pocs anys després, Joan Verger va traslladar el seu domicili a Barcelona. Va ser substituït per **Joan Gornals Cerdà**, persona vinculada al grup fundacional i lligat a l'anterior per raons laborals i per les inquietuds culturals.

Durant els anys de la transició política espanyola fou **Joan Sorell Juan**, mestre d'escola i aleshores director del col·legi de Montuïri, l'encarregat de dirigir l'Agrupació. Foren aquells uns anys de gran activitat i que donaren els seus fruits amb l'aparició de la revista Llum d'Oli, amb els cursets de català i de graduat escolar per a adults i amb la creació de la Festa Pagesa, entre altres coses.

Coincidint amb el final de l'esmentada transició es feu càrrec de

El col·laborador de **LLUM D'OLI** Jeroni Salom ha resultat guanyador d'un premi de narrativa promogut per l'Ajuntament de Montuïri.

Enhorabona.

l'associació, com a nou president, **Joan Barceló Bauçà**, que ja formava part de la junta directiva anterior i que va treballar per mantenir-la viva gairebé tota la dècada dels vuitanta. Durant aquells anys, a més de continuar amb les activitats que ja funcionaven en el si de l'Agrupació, va néixer Porreres Ràdio i s'iniciaren els viatges culturals i gastronòmics per terres peninsulars.

A principis dels noranta l'Agrupació Cultural passava per una fase de menor activitat i amb una certa necessitat de reorganització administrativa.

Un grup de socis encapçalats per **Jaume Gil Cuenca**, professor d'institut, que ja participava activament des de temps enrera a la secció d'escacs, va potenciar l'aparició d'una comissió gestora que preparà unes eleccions per a constituir una nova junta directiva, preparar uns nous estatuts i revitalitzar el funcionament de l'entitat. D'aquestes eleccions **Jaume Gil** sorgí elegit president, i durant la seva etapa, a part d'una positiva reorganització, cal destacar la realització dels cicles de lliçons i la reparició de forma regular del Llum d'Oli.

Jaume Gil, que no s'ha presentat a la reelecció, ha donat pas a la primera dona que ocupa la presidència de l'Agrupació: **Joana Mora Cerdà**, mestra d'escola i coordinadora de la revista de l'entitat, persona lligada a l'Agrupació des de fa més de quinze anys i que va pertànyer a la junta directiva durant les presidències a **Joan Sorell** i de **Joan Barceló**.

S'obri doncs una nova etapa en un moment propici per potenciar la cultura local. L'Agrupació disposa d'una infraestructura apropiada per a la seva tasca, amb una revista pròpia i la gestió de l'única emissora de ràdio de la localitat. Per una altra part, la regidoria de cultura de l'Ajuntament està ocupada pel darrer president de l'entitat. És d'esperar i desitjar que l'enteniment i la col·laboració entre ambdues institucions sigui més profitosa que mai.

L'Agrupació Cultural de Porre-

res i els seus mitjans de comunicació han d'estar oberts a qualsevol persona que vulgui fer feina dins el marc de l'entitat i d'acord amb els seus estatuts. S'han d'evitar discriminacions per qüestions de partidismes polítics o de qualsevol signe, i s'ha de mantenir sempre un tarannà de progrés i d'integració.

Sembla que aquesta és la inten-

ció de la nova presidenta **Joana Mora**, però l'Agrupació no la fa una sola persona, ni tan sols una Junta Directiva. L'Agrupació serà allò que vulgui el nombrós conjunt de socis que l'integren. La participació i la crítica constructiva són les eines amb les quals es pot aconseguir que aquesta veterana entitat local segueixi viva i al servei d'aquest poble.

**FESTA
PAGESA
PORRERES
79**

**PARC MUNICIPAL
DISSABTE DIA 1 DE DESEMBRE**

- Passacarrers i dues sonades a càrrec de la Filarmònica Porrerenca.
- Foc als foguerons i actuació dels Aires de Monti-Sion.
- Actuació i animació a càrrec del Grup ALIORNA.
- Concurs de glosat.
- Fi de Festa amb actuació del Grup local Horitzó.

ORGANITZEN :
Ajuntament de Porreres, Unió de Pagesos i Agrupació Cultural

Amb el suport de la CAIXA DE PENSIONS "la Caixa"

Cartell anunciador d'una de les Festes Pageses organitzades per dita Entitat

La Creu d'en Janer

Creu den Janer

Rafel Picornell i Manresa

Deixarem per als historiadors la significació històrica d'aquest monument tan destacat i per altra part tan entranyable per a tots els porrerenes. Nosaltres sols comentarem les passes que donarem des de l'Ajuntament, per tal d'aconseguir la millora que avui presenta, aquesta mal anomenada Creu d'en Janer. (1)

Palès el seu mal estat, calia envestir com fos el seu adob. Ja l'havíem visitada en moltes ocasions i teníem feta relació de les seves deficiències. (2) Desclosos tots els seus graons i separats un de l'altre de forma escandalosa, suportaven aquests de manera insegura la canya de pedra que porta el medalló, la qual al pas de qualsevol vehicle pesant, patia aquestes vibracions i moviments marcadament perillosos. A més, la columna a mitjan lloc era fesa en un clivell ben bo de veure. El medalló presentava una col.locació indebuda i descentrada, degut a què anteriors adobs l'havien deixada mal repartida, respecte al seu vertader eix. Tot

el conjunt havia sofert al llarg del temps innumerables agressions no només per les pedrades de la baixulea sinó també incomptables rapinyades a la seva base, d'arades o "tractors" que a l'hora d'emprendre l'estret camí s'havien de llançar sobre la seva escalonada de pedra.

La situació d'aquesta creu, arrambada a un terraplè, i a la vora d'un camí amb molt de rost, cap el bancal superior, al ploure, les torrençades desaiçaven sobre la base del monument. L'herba i el pas del temps acabaren per enterrar quasi totalment els seus escalons, com poden veure a la foto.

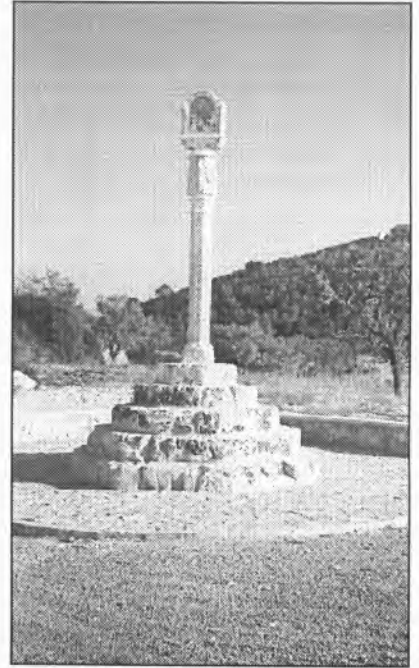
Fou un dematí que visitant la nostra malmesa creu, proveït d'un llapis i un bloc vàrem anar fent dibuixos amb la intenció d'agombolar tot allò: I d'aquí va venir la idea de donar una petita placeta als vianants del camí a Monti-Sion, on evidentment caldria fer uns pedrissos per a gaudir d'un primer descans. Tot aquest entorn, donaria un major relleu i prestància al conjunt.

A la primera comissió informativa donàrem compte de la idea i el consistori per unanimitat recolzà la proposta. Personalment em vaig dirigir als veïnats confrontants per tal de demanar-los el permís corresponent i la consegüent donació a l'Ajuntament de Porreres dels terrenys que els hi havíem d'ocupar.

Cal destacar no només la bona disposició de la família Soler i la família Rosselló envers la proposta d'adequació del monument sinó, de la simpatia i consideració que un servidor va rebre d'aquestes sanes famílies de vertadera soca-arrel porrerenca.

El Sr. Baltasar Soler fou molt generós i amb les seves paraules feu donació al poble "dels terrenys que sien precisos per a la placeta".

Altre tant manifestava el Sr. Miquel Rosselló Escarrer en nom dels hereus de la Sra. Bàrbara Escarrer

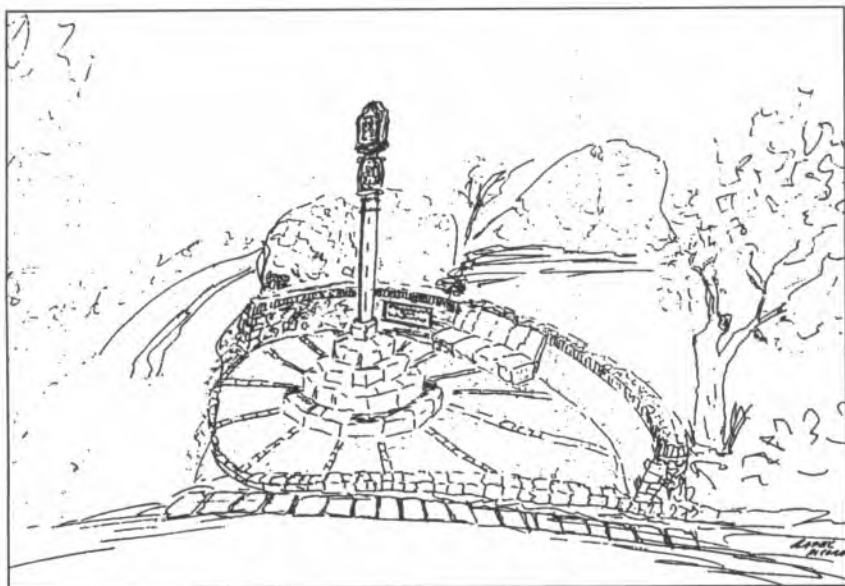

La Creu den Janer després de la seva restauració

(a) "Janera" (3) on calia eixamplar el camí i donar més embocada a l'entrada del revolt "Agafa del marge el que hagas de mester" foren les seves paraules.

Amb el Sr. Gabriel Pons, arquèleg de la Mancomunitat, adreçarem a la Conselleria de Cultura una petició on adjuntàrem el dibuixet que podeu veure, i una exposició de motius manifestant la urgència de les obres. Durant l'espera (que fou llarga) i deixant passar el temps, fèiem cridades adesiara a la Cap de Patrimoni de la Conselleria (bona amiga nostra) fins que un dia ens respongué que possiblement es concertaria un conveni amb SA NOSTRA dins el camp de millores a les creus del terme de Mallorca. Molt de temps després Cultura ens confirmà que aquesta seria una de les quatre creus que aquest consorci acondicionaria.

Procedírem al repartiment de les tasques. L'adob i eixamplament del camí i el marge de la paret seria cosa de l'Ajuntament; la placeta i l'adob de la creu seria cosa del consorci.

Feia poc temps que la Mancomunitat del Pla havia posat en funcionament unes brigades d'obres que amb la intenció d'ajudar a cada un dels ajuntaments que componen la Mancomunitat anaven rodant i realitzant feines puntuals als pobles, per rigorosa distribució temps / habitants / poble.

Desfondat el camí i separat convenientment de la creu, aquesta brigada construí el marge que avui podeu veure. Per l'altre costat l'empresa CECROM dirigida per Ramon Sánchez Cuenca procedí a descloure els escalons i emportant-se la creu, enlestiren la placeta que avui podem veure. Cal felicitar aquesta, pel grau de qualificació del seu personal que gaudeix d'una sensibilitat poc comuna.

Ara desenterrats molts d'aquests escalons ocults durant tant de temps, cal que observem la quantitat de senyals i marques que els pelegrins anàrem grafiant al llarg del temps. Algunes ben curioses, mostren una successió de punts o ratlles al marge, que poden indicar la quantitat de passades que feren per aquest camí de Lluc. (4).

Dit això cal fer menció de l'acord que arribarem Ajuntament de Porreres -Conselleria de Cultura- i l'entitat bancària Sa Nostra per tal de redactar una inscripció sobre unes rajoles on gràficament es donaria

compte a la posterioritat d'aquest refet.

(1) Essent que no té un acabat de creu sinó de medalló

(2) La Junta local de Cultura: Sebastià Melià, Antònia Monserrat, Miquel Mora, Joan Barceló, Maria Barceló i Jaume Martorell, volem agrair-los el seu ajut, al llarg de l'anterior legislatura, a la vegada que cal reconeixi'ls la gran estimació que senten pel seu poble.

(3) D'aquí ve el topònim de "la creu d'en Janer"

(4) Llum d'Oli n° 44.

Franquesa per tenir dotze infants

Maria Barceló i Crespi

A la vista del document que ara donam a conèixer, només resta exclamar: Com han canviat els temps!

El dia 31 de maig de 1558 els jurats de la Ciutat i Regne de Mallorca es dirigien als batles i jurats dels municipis de l'illa, en especial als de Porreres, així com a diversos càrrecs perceptors del que avui en dia diríem impostos com eren els collidors i compradors de la molitja, quint del vi, sisa de les carns, tall de drap i altres impositcions. El motiu era fer-los a saber que s'havia aprovat la proposta que havia presentat el batle de Porreres al Gran i General Consell i per tant no havien de cobrar cap dels impostos abans esmentats a Paris Barceló. És a dir, les autoritats porrerenques havien informat que Paris Barceló tenia dotze infants vius als quals *alimentar no és suficients per se indigentia y pobresa* i per això demanaven que li atorgassin la immunitat i la franquesa vulgarment coneguda com de prevere tal com era acostumat en el Regne. La dita franquesa era concedida, prèvia súplica, a aquelles persones que essent de fora es comprometien a fixar la seva residència ací i exercir-hi el seu ofici, als que realitzaven algun treball especial per a la comunitat, etc. i també a aquelles famílies que aconseguien surar dotze infants en una època en què la mortalitat infantil era altíssima. La franquesa suposava no haver de pagar alguns dels impostos vigents en el moment i podia ser vitalícia o per un termini concret. A Paris Barceló se li atorgà de per vida.

Notes:

La signatura d'aquest document és: A.R.M., E.U. 41, folis 35r-35v.

Paris és un nom de pila que avui ha desaparegut del panorama antroponímic mallorquí però no era estrany temps enrere.

A festes passades coques menjades

Ara que disfrutem dels darrers dies de l'estiu i ja arriba la tardor, les festes de Sant Roc ens semblen ja enfora dels nostres records, però us ajudarem a refrescar la memòria.

Sens dubte, enguany hem pogut veure un nou esperit i un nou estil, pensam i deim que les festes han estat més bones que aquests darrers anys, sobretot els joves mostraven més la seva satisfacció.

La gran col·laboració de quasi totes les entitats locals a la bona distribució d'horaris per part de l'Ajuntament han fet que els porrerencs i les porrerencs poguéssim gaudir d'unes bones festes, aquesta vegada més populars.

La torrada, una vegada més, va esser el símbol d'unió de molta de gent de la vila i de molts de visitants, gent de totes les edats visqué aquesta vetlada acompanyada de bona música. El Grup Aires de Monti-Sion també es mereixen una empenta en la Mostra Folklorica que, poc a poc, ha d'anar agafant arrels dins la programació de Sant Roc, i que enguany va tenir una participació d'una important qualitat dins el món folklòric.

El programa esportiu també va esser ben complet amb molta de varietat i participació: voleibol, futbol, balon-tiro, ciclisme, carreres de motos, futbet, natació i una prova d'atletisme en la participació dels millors corredors de les Balears.

Tal vegada, la nota més negativa va esser la manca d'una programació cultural, sens dubte molt deficient i amb pocs actes: una sola exposició, cap conferència, i alguns detalls molt greus per a la nostra normalització lingüística: per una part, per primer cop en molts anys el

Festes de Sant Roc '95

programa posava ressenyes que no eren en la nostra llengua; i, per l'altra, per molts de pobles de Mallorca es va repartir la propaganda amb el topònim inexistent i castellanitzat PORRERAS, un error que és de la impremta i que pot passar a qualsevol família però davant el qual l'Ajuntament no va saber o no voler reaccionar. I el pregó tampoc no va esser dels més brillants que hem pogut veure.

A dins la bona organització general, també hi va haver certes coses que no acabaren de funcionar, suposam que per manca d'experiència del nou equip, els programes no bastaren per totes les cases, el patrimoni ja el coneixem tots sense especificar-ho per tot. En definitiva, una bona programació que amb voluntat pot millorar i aconseguir unes festes populars de gran nivell.

Foto VIDAL

Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI

REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS

AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

**Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell**

ECONOMISTES

Assessoria Fiscal
Comptabilitats
Assegurances

C/ Nuño Sanç núm. 11 1er A
Tel.-Fax 16 81 56 PORRERES

La Mancomunitat Informa

La Mancomunitat Pla de Mallorca realitzarà a partir de setembre cursos totalment gratuïts, dirigits a la formació i reciclatge de treballadors en actiu.

El programa formatiu que es desenvoluparà en els pobles de la Mancomunitat Pla de Mallorca comprèn un total de 5 cursos:

*Comptabilitat general.

*Fiscalitat

*Marketing, atenció al client i tècniques de venda.

*Anglès nivell II.

*Alemany nivell II.

Un màxim de 75 alumnes (15 alumnes per curs) es podran beneficiar d'aquests cursos subvencionats a través de FORCEM, Fundació per a la Formació Contínua.

Els destinataris dels cursos són els treballadors, per tant la durada i els horaris previstos per a la impartició de les classes són compatibles amb la seva disponibilitat de temps, és a dir, fora dels horaris laborals i en dies alterns.

Les preinscripcions per participar a qualche curs les podeu recollir al vostre ajuntament o a les oficines de la Mancomunitat Pla de Mallorca on s'hauran de remetre, una vegada complimentades, per correu o per fax.

Les sol·licitud seran ateses segons l'ordre en què es van enregistrant.

Si necessitau més informació no dubteu en venir o telefonar, vos atindrem molt gustosament.

Oficines de la Mancomunitat Pla de Mallorca
c/ Hospital, 28. 07520 Petra.
Tel. 83 04 41 / 83 04 31
Fax: 83 04 40

El 99'99 %

Bernat Bauçà

Una vegada haver escoltat fa un parell de setmanes el ministre d'Afers Estrangers quan deia que tenia un 99'99 % de seguretat que els diplomàtics de l'Estat espanyol desplaçats a l'antiga Iugoslàvia eren morts, i vist que es va equivocar quasi d'un 100 %, vaig agafar coratge per escriure molts de 99'99 %, que segur que encertaré bastant més que el propi ministre.

-Crec amb un 99'99 % de convenciment...

... que les maniobres nuclears dels Francesos a la Polinèsia són un desbarat que no treu cap enlloc.

... que aquesta gent de Greenpeace que es juguen la vida pel benestar dels altres, es mereixen més suport per part de la societat.

... que si l'únic líder polític europeu que ha donat suport a les maniobres nuclears dels francesos ha estat el Senyor Aznar, estam ben arreglats si qualche dia arriba a comandar per Espanya.

... que la guerra de l'ex-Iugoslàvia, arriba els màxims extrems de la degradació humana. I mentre l'O.N.U. i els estats que es diuen civilitzats ho contemplen.

... que si realment molts de senyors del PSOE i PP tenguessin la consciència tranquila deixarien investigar el quarter d'Einseurondo, sense posar tants de problemes.

... que si qualche dia es duen al cinema les imatges del GAL, i els "Caso Almeria", ni la "Fuga de Alcatraz", ni cap altre pel·lícula hi farà el paner mig.

... que si el túnel de Sóller és = Brokerval = Bon Sosec = Inverbroker = Sa Nostra (Polígon Son Fuster) = Gabriel Canyelles = Corrupció. Això no hi haurà qui ho aclareixi.

... que si qualcú diu que a Porreres es circula bé, és digne d'escoltar perquè poden ser noves teories dignes d'investigar, per millorar la qualitat de vida.

... que qualsevol pot escriure sense anàlisi històrica, ni criteri científic damunt un programa de festes, simplement perquè és simpatitzant d'un partit.

... que hi ha porrerencs i porrerencques capaços de fer pregons de festes de Sant Roc, així com cal.

... que en Josep Roig, ja no és l'únic de l'Ajuntament amb ganes de figurar, gent que li fa companyia emprant mètodes propis d'un famós general (que va comandar encara no fa massa anys), que intentava controlar els mitjans de comunicació, com ara ha passat amb la corresponsalia d'ULTIMA HORA a Porreres.

Membres de la tripulació del «Raibow Warrior» enmanillats

Un porrerenc a l'Amazònia

Joana Mora i Cerdà

Al passat número de LLUM D'OLI ja férem ressò de l'anada d'un porrerenc, Antoni Julià de Can Lluc, a Novo Aripuana (Selva Amazònica) amb l'objectiu de dirigir les obres d'un Centre de Promoció de Salut.

Quan ha passat quasi un mes i mig, en Toni ha tornat sa i bo a Porreres i ens ha facilitat de bon gust quanta informació li hem demanada sobre la seva tasca a aquell país.

Els motius que han duit n'Antoni a fer aquest viatge són diversos, des de les ganes de viatjar i conèixer altres cultures fins a facilitar l'ajuda necessària per millorar la qualitat de vida d'aquella gent. La combinació d'aquests dos factors es convertí en l'oportunitat immillorable que de cap manera podia deixar escapar.

Antoni Julià

-Quan i com arribares a Novo Aripuana?

"El trajecte habitual per arribar al poble és Palma - Madrid - Río de Janeiro - Brasília - Manaus. A partir d'aquí es pot arribar a Novo Aripuana a través del riu, (dos dies de camí) o bé voltant aproximadament una hora amb avioneta. Això fou com vaig arribar allà. He de dir que m'acompanyava un altre aparellador. Dia 1 de juliol partírem i tornàrem dia 29 del mateix mes".

EL POBLE I LA GENT

Novo Aripuana és un assentament relativament nou. Ocupa una extensió bastant gran. Les cases són de fusta construïdes damunt pilons i solen tenir dos compartiments, així i tot hi ha construccions d'obra. Els carrers són amples, alguns encimentats però plens de clots per on passen les aigües brutes que van a desembocar al riu.

La majoria d'habitants descendeixen d'indis i encara conserven alguns dels seus costums: pescar amb arpó, construir canoes de fusta d'una sola peça. És gent amable i no tenen res seu. No són materialistes, la majoria, i només pensen en el present.

El clima és calent i humit.

-La construcció d'un Hospital és l'objectiu de l'Associació Balear Pro-Nins de l'Amazònia previst per aquest any. En aquests moments com està l'edifici?

"Aquest any està previst construir una primera fase d'uns 800 metres quadrats que corresponen a l'àrea d'assistència formada per sales de consulta, urgències, raig x, laboratori, quiròfan, sales de dilatació i paritoris. Durant el temps que jo he estat allà hem pujat quasi totes les parets, hem començat a enteular i a fer un porxo que envolta l'edifici.

Esperam que a finals de setembre estigui cobert tot per passar la temporada de pluges".

-Quina ha estat realment la teva feina?

"La meva feina ha estat la de dirigir el personal que treballa allà, explicar el que havíem de fer, controlar la qualitat de l'execució, preveure els subministraments de materials, intentar resoldre tots els petits problemes que anaven sorgint cada dia i finalment pagar la setmana als tre-

balladors".

MATÈRIA PRIMA - MITJANS TÈCNICS I HUMANS

Les eines de què disposen són bastant senzilles i rudimentàries. Compten amb una "hormigonera", carretilles, nivells d'aigua, d'aire, plomades i vàries cintes mètriques.

Unes 20 persones treballen a l'obra en qualitat d'oficials, peons i fusters, tots ells nadius de la regió.

La matèria prima: ciment i totxos arriben a Novo Aripuana des de Manaus a través de barcasses pel riu. La grava i l'arena s'extreu del mateix riu i és subvencionada per l'Ajuntament del poble; així com tota la fusta.

-Ens pots explicar com és una jornada d'un picapedrer a Novo Aripuana? Què cobra un manobre?

"La jornada comença a les 6 h. del matí (quan surt el sol) i acaba a les 13'30 amb dos descansos, un a les 8 h. i l'altre a les 11. Els dissabtes només treballen de les 6 h. a les 11 h. i llavors pagam la setmana.

Un picapedrer cobra 50 reals (7.000 pta.) i un peó 32 reals (4.500 pta.) a la setmana".

-No només hem de parlar de feina. Per fer-ne necessitam menjar tant aquí com allà. Quina dieta se-

guires?

"La dieta no és molt variada. La majoria de gent d'allà només fa una menjada al dia però nosaltres en fèiem tres. A part d'arròs bollit, feijao (frijoles) i farina de mandioca, que es serveixen a cada menjada, el que he menjat més ha estat peix de riu, bou, pollastre i molt de suc de fruites tropicals. També vaig voler provar el "jakeré" (cocodril) i el "tatú" (armadillo)

CULTURA - ECONOMIA - RELIGIÓ

La majoria són descendents d'indis i encara conserven part de la seva cultura, però desgraciadament la forma de vida i la cultura occidental ho arrassa tot i fa desaparèixer aquestes cultures.

L'economia és de subsistència, la terra s'esgota ràpidament i fer-la productiva té un cost massa elevat, però la gent sembla quatre coses i entre el que sembren, el que cacen i pesquen subsisteixen.

Referent a la religió, el cristianisme està bastant estès i conviu amb altres religions sèries i d'altres no tan sèries que un "il.luminat" s'ha inventat.

-I de política?

"La gent del poble no en parla gaire, viven el present i no pensen en el futur. A part d'això crec que els exemples polítics que tenen allà fan que no hi tinguin massa fe, ja que per aquell país (encara molt més que per aquí)

Poblat de Novo-Aripuana

la majoria dels que es fiquen en política ho fan per defensar els seus interessos i enriquir-se personalment".

-Quins són els problemes més greus que pateixen els nadius?

"L'abandonament total per part dels seus governants que es fa notar sobretot en la manca d'atenció sanitària i en el poc interès que demostren per l'Educació".

-Com veuen el fet de la construcció d'aquest hospital?. Realment ho veuen una necessitat?

"Ho veuen molt bé, perquè ara mateix estan molt mal atesos i les instal.lacions sanitàries actuals són molt deficientes"

-El que més t'ha impressionat?

"La gran quantitat de nins que hi ha pels carrers que alegren el poble encara que alguns d'ells estan molt mal atesos. La imatge que m'ha quedat gravada és la d'una nineta de sis anys que em demanava que la m'endugués amb jo cap a Espanya. Molts d'infants d'allà tenen manca de coses materials, però també manca d'afecte"

Hospital en construcció

Aquestes han estat les vivències d'un porrerenc que ha dedicat un temps de les seves vacances a ajudar els nins de l'Amazònia d'una forma voluntària i altruista.

No una font, tres millor

Verdor i aigua per millorar una estètica estepària i gens acollidora

Francesc Llinàs

Sobre gustos no hi ha res escrit, diu en Ferran Ribas i quasi tothom, i és veritat. Per això discrep d'algunes afirmacions que apareixen a l'anterior Llum d'Oli. Vist l'actual entorn de Sa Plaça i l'Av. Bisbe Campins, segons la meua opinió no s'havia d'haver instal·lat una sola font, sino dues més. No necessàriament fonts, sino una ornamentació basada en la frescor i soroll de l'aigua, inclosa dins una reforma general, on els verds jardins, fossin contemplats com un conjunt harmoniós. Tenint en compte, a més, que és un punt d'encontre, mercat, feiner? però també d'esplai i social. Sense oblidar que és l'aparador del poble, per tots aquells que transiten o es limiten a passar per anar a altres llocs i que, si es duen endavant els plans d'un grup de comerciants i empresaris, seria un motiu més per intentar que passants i turistes s'aturassin. La reforma crec, com molts, que ha estat insuficient i mal aprofitada i la construcció de la font hauria d'haver estat més estudiada i decidida per un grup més gran de persones de les que realment ho van decidir. Sa Plaça admet una font, com altres que podrien posar als voltants, amb la condició que es tinguin en compte el seu entorn urbà i les funcions i estètiques que conjuntament poden afavorir un espai agradable i que convidi a estar-hi.

L'estat actual o de quasi sempre, especialment durant l'estiu, d'aquesta zona, no és especialment atractiu, la seva sequedat i pobresa d'ornamentació, no són fonts precisament acollidores per a la gent. Si voleu veure gent, asseguda o de passeig, sempre la trobareu a espais més o menys oberts, però amb l'acompanyament d'una ornamentació vegetal i l'aigua-font, estany, etc. Que fan els francesos, belgues, italians, o bé els andalusos als seus pobles? per poca aigua que tinguin, la seva plaça principal és frondosa i quasi sempre amb fonts. Per què? A més dels motius estètics, una raó per mi essencial, la seva proximitat i la seves olors i renous, conviden a restar-hi, a fer una aturada bucòlica o a fer una rotllada, tantes coses... i sempre sense impedir el pas a ningú que tenguí pressa o vulgui comprar allò que els dimarts de mercat li faci més comprera.

Podria ser que n'hi hagi que critiquin qualsevol reforma que en aquest sentit es faci, i tenc ben clar que totes les opinions són respectables i s'han de tenir en compte, però m'agradaria conèixer qui són i si freqüenten Sa Plaça, especialment l'estiu. Podria ser que n'hi hagi que, en aquest temps de calor, no s'aturi, i si passa, ho faci corrent cap a Sa Colònia o altre lloc estiuenc. Quan més temps es passi pel centre del poble i sobretot, quan s'estigui una estona a la plaça, més es podrà entendre la necessitat de millorar aquest espai. I que ningú no es doni per al·ludit perquè no és aquesta la meua intenció.

Aigua i verdor, sempre sí, però fent abans un estudi seriós de quin projecte seria el més adient, tenint en compte l'entorn i les possibilitats. Si fos així, penso que enriquiria el poble i la majoria li donaria el seu suport. L'únic que no pot ser és continuar en la situació actual. Poble ben vestit, poble ben vist.

"No puedo"

Arnau d'Alcassor

Vet aquí un dels exemples de la introducció de noves expressions al llenguatge col·loquial i que enriqueixen de forma espectacular el nostre vocabulari. S'usa freqüentment o bé per expressar un sentiment d'impotència o d'intolerància, o bé per omplir de gràcia (?) acudits. En el darrer cas sol anar acompanyat d'algun altre nou vocable o expressió, com és "fistro" o "pecadorrr de la pradera", i de gesticulacions i petites passes estrambòtiques.

Com a forma d'expressar un sentiment d'impotència valgui l'exemple d'una persona "de la pradera" que li cau una pedreta de 500 quilògrams damunt i que quan intenta aixecarla expressa: "No puedo!!!" Com a sentiment d'intolerància valguin tots aquests exemples:

- "No puedo" escoltar o llegir persones que intenten legitimar uns anys d'actuació política futura basant-se en les coses per ell importants que s'han fet. I no puedo perquè fa vuit anys que fan el mateix: moltes coses dolentes que no cita "perquè estàvem en dies de festa". Potser jugant a l'estació del tren no va aprendre que cada dia no és festa..."

- "No puedo" amb les persones que volen encoratjar els porrerencs a fer poble amb la història de la carretera de Montisíon. I "no puedo" perquè la realitat de Porreres és ben diferent a la de quan es va fer la carretera: tenien uns anhels i uns desitjos concrets que els animaven a obrir-se camí cap a la Verge. Però, a la Verge de l'any 1995 (i posteriors)?

- "No puedo" amb els pregoners de les festes de Sant Roc que, a més de fer un pregó massa científic i a la vegada més inaccessible a la majoria de població, s'equivoquen amb la toponímia porrerenca. Deu ser perquè no era de Porreres...?

- "No puedo" amb un servei d'ambulància que sols funciona a unes determinades hores. I si em malalteixo quan no hi és?

Creo que aquests exemples són il·lustratius de les múltiples aplicacions d'aquestes "darreres adquisicions" del nostre parlar. Però si la vostra intenció és aprendre a manejar amb fluïdesa totes aquestes expressions, segurament de nous exemples no us en faltaran.

Apèndix: "No puedo" amb el govern francès ni amb la seva decisió de reprendre els experiments nuclears.

Èxit de la II Mostra Folklòrica

La segona mostra folklòrica organitzada pel Grup Aires de Monti-sion, dins el programa de Sant Roc 1995, va ésser un complet èxit de públic i de qualitat dels participants, que varen tenir com principal grup convidat l'agrupació de Valladolid, coros y danzas de Castilla (Valladolid)

Sens dubte un dels actes més atractius de les passades festes de Porreres, va ésser aquesta mostra que de seguir

endavant en la mateixa intencionalitat i ganes de fer feina de l'entitat organitzadora per assolir tot un atractiu dins el programa anual de Sant Roc.

La intenció de la Junta Directiva d'Aires de Monti-sion és que els grups convidats es vagin renovant i no repetir en cap de les edicions, això pot suposar una important desfilada de nombroses agrupacions al cap dels diferents anys. Enguany, el nombrós públic assistent va poder observar, a més dels organitzadors, els grups revetlers del Puig d'Inca, Aires Solleric, Aires Gabellins de Capdepera, Es Junc de Sencelles i els ja esmentats convidats especials, que varen aprofitar l'estada a Mallorca per conèixer alguns racons de la nostra illa, quedant molt contents de l'acolliment del grup Aires de Monti-sion, i de tots els porrerencs i porrerencques en general.

El pressupost per la present ha estat bastant elevat, un milió, i els organitzadors es queixen de la manca d'ajudes institucionals; que si es pogués millorar la mostra hi sortiria guanyant en molts d'aspectes.

En definitiva un complet èxit que va animar molt els membres d'Aires de Monti-sion, per seguir endavant amb properes edicions.

Aires de Monti-Sion i l'Agrupació de Coros i Danzas de Castiella (Valladolid)

Sabeu què...

... per les festes la font? de Plaça, va servir per realitzar importants proves de natació.

... la propera edició de la nostra revista serà el número 50.

... el punt verd en moltes ocasions és el punt brut.

... les festes de Sant Roc han millorat considerablement.

... als nous regidors també els agrada anar a repartir coca per les festes.

... l'acte que es va fer sobre Ses Covetes, casualment? l'Ajuntament va oblidar qui era que l'organitzava i patrocinava.

... tots els dematins podeu sintonitzar Porreres

Ràdio.

... mantenir el motor del cotxe ben regulat és la manera més fàcil d'obtenir un consum de combustible eficaç. I així eliminam l'emissió de substàncies tòxiques.

... a la Mancomunitat del Pla, els altres batlles s'han repartit el "pastel" i una altra vegada el nostre s'ha quedat amb el bocí més petit.

... els propietaris dels terrenys expropiats per la cartera de Campos pareix que arribaran a cobrar.

... cada any milions de collars antipuces van a parar a les escombraries i són una font de contaminació.

Més accidents a la via de cintura

Els problemes circulatoris que pateix el nostre poble, dins i fora del casc urbà, han arribat a extrems inconcebibles. Aquest estiu s'han produït quasi en una setmana de diferència, tres accidents a un indret de la Via de Cintura, concretament al POU NOU. Segons hem pogut saber hi ha hagut ferits greus, això sí, no eren porrerencs. Però no deixa d'esser preocupant. Aquest punt negre fins i tot ja s'ha cobrat vides humanes. És increïble que els dirigents del nostre Ajuntament no facin les passes oportunes per solventar aquesta papereta.

FINS QUAN!
UNA ROTONDA JA!

Una rotonda ja!

Pluviometria

Juny	17'8 litres
Juliol	14,7 litres
Agost	15'1 litres
Setembre fins dia 5	35'9 litres

Retolació dels carrers

Mirant per simple curiositat el llibre d'actes de l'Agrupació Cultural, hem pogut trobar una nota que ens ha semblat molt interessant.

A l'acta de la reunió de la Junta Directiva de l'entitat celebrada dia 2 d'octubre de 1975, el qual aleshores era secretari de l'entitat, Bartomeu Barceló "Porret", sol·licitava a l'Ajuntament de Porreres que es començàs un canvi en la retolació dels noms dels carrers i que es posassin en la nostra llengua.

Quan han passat quasi 20 anys, exceptuant els canvis dels noms franquistes, poca cosa més s'ha fet en aquest aspecte i, per desgràcia, encara ens passejam pels nostres carrers trobant: Calle Santa Cruz, Calle de la Rosa, Calle Parientes o tants d'altres que no sonen com nosaltres popularment els tractam. I això que el nostre Ajuntament hi té dedicada una partida pressupostària, no utilitzada.

Sabateria - Esparteria

Maria Melià

Carrer l'Almoïno, 35 - Tel. 647421

PORRERES (Mallorca)

BAR CA SA VIUDA

Especialitats:
"Callos", frit i llengua

C/ d'en Veiet, 1
PORRERES

Tel. 64 70 57

VIAJES COLÓN TRAVEL, S.A.

BAL 182

El meu proper viatge

31 Desembre, 31
07003 Palma de Mallorca
PORRERES Tel. 64 70 00

Tels. 76 15 50 - 75 34 40
Telefax 49 29 44

Escola d'estiu 1995

Margalida Cortès
Toni Roig
Francesca Roig

Aquest passat mes de juliol, es va dur a terme per segon any consecutiu "l'escola d'estiu", organitzada per la Cooperativa de Serveis de Formació.

Aquest any s'ha incrementat notablement la participació i han estat quaranta-cinc nines i nins en edats compreses entre tres i dotze anys.

Entorn al conte infantil han girat totes les activitats realitzades durant el curs. Cada dimecres anàvem d'excursió, vàrem visitar Aucanada, Cala Agulla, Cala Murada i el torrent de Son Roig, que fou la més especial per haver-hi trobat el tresor del gegant.

Al llarg d'aquest curs ens han acompanyat en Bugs i en Bunny (els nostres conills) i n'Indiana i n'Escar (els periquitos), juntament amb els cinc moixets adoptats per alguns nins de l'escola.

També vàrem realitzar un curs intensiu de reciclatge de paper, a càrrec de na Maria Morro, amb totes les deixalles acumulades durant el mes.

Just com l'any passat, el curs es va clausurar el dia vint-i-vuit de juliol amb una gran cerimònia de graduació, on es va fer entrega d'una medalla commemorativa a cada un dels participants i un gran berenar organitzat pels pares.

Volem agrair la gran col.laboració de l'Ajuntament de Porreres i d'alguns amics que desinteressadament varen ajudar-nos que a l'escola d'estiu s'hagi respirat un clima

Escola d'estiu '95

d'amistat.

No ho oblidem mai...

**El que necessitis
per practicar
el teu esport**

ESPORT ESPLAI

Sala 7 Porreres

Tel 16 83 13

PUB RESQUILLS
ES TRUI DE PORRERES

C/ Pou Florit, 14

PORRERES

Sa Pastera

LES NOSTRES
CARNS
SÓN
ÚNIQUES

Bar - Restaurant

C/ Pou Florit, nº 14
PORRERES - MALLORCA

OFERTA JUVENIL
DE 19'30 A 21'30
AMB EL SOPAR
UN REFRESC
DE FRANC
PELS MENORS
DE 16 ANYS

Grup d'esplai

El plaer d'anar de campament a Formentera

Els monitors

De la Mola a la Savina, de Punta Pedrera fins a Cap de Barberia, sense oblidar Cala Saona, el Caló, el Blue Bar, Sa Fonsa Pepe's, Illetes, s'Estany des peix i s'Estany pudent... quin plaer poder anar de campament a Formentera!

Els més de 150 participants del campament d'enguany organitzat pel Grup d'esplai, vàrem poder conèixer de punta a punta aquesta meravellosa illa, somni dels plaers més encantadors del Mediterrani.

Fent de la bicicleta la nostra ombra inseparable, els més de 60 joves del campament anàvem poc a poc coneixent cada un dels racons de la petita de les pitüses; descobríem perquè quan la gent va a Formentera ve tan fascinada. Vàrem poder observar una de les meravelles de la natura: poder veure sortir el sol al Far de la Mola, una vegada haver passat la nit dormint a devora el fantàstic joc de miralls amb els cants de les gavines i virots.

Alguns dies pareixien d'autèntica aventura: sortir de Sant Francesc, per anar amb la nostra estimada bicicleta fins a Illetes, per després començar a caminar fins arribar al darrer pam de terra de l'illa de Formentera i començar a nadar per arribar a l'increïble platja de s'Espalmador i realitzar un bany de fang.

Tot i que el cansament anava augmentant per moments, l'oportunitat de poder conèixer coses noves no ens deixava reposar i els darrers dies no ens volguérem perdre l'oportunitat d'anar a veure pondre el sol al Cap de Barberia, o d'anar a fer el darrer bany a s'Estany des peix o a

Campanet a Formentera (Grup d'Esplai)

Punta Pedrera els més forts de cama. El darrer dia, algun dels joves comentava: és realment difícil no estimar Formentera quan la coneixes.

El ritme dels grups de nins i nines no era tan fort, però igual d'intens; per ells la sortida del port d'Ei-

vissa amb el vaixell carregat de maletes, bicicletes i tots nosaltres, era tota una experiència i un començament d'una d'aquestes setmanes que records durant tota la teva vida: recordar una jornada a Illetes, amb aquelles platges tan verges i aquella igual tan relaxant suposava per als monitors i monitores una jornada per recuperar les forces i renovar les idees.

El tema del campament, a més de conèixer Formentera, era els mitjans de comunicació, un tema molt apropiat per començar a descobrir que tot aquest món, no és únicament la seva inseparable televisió, carregada de missatges consumistes. Les vetlades varen esser una vegada més el seu millor moment de diversió, i també de

recepció de les idees que els monitors intentàvem fer-los arribar.

En resum, una gran experiència i un gran record per aquesta Formentera que ens ha deixat a tots amb un desig de tornar-hi quan abans millor.

Aires de Monti-sion grava un compac-disc

L'Agrupació Aires de Monti-sion en el seu vintè aniversari està gravant un Compac-Disc, que si Déu vol es farà la presentació dins els actes de la Fira. Aquest treball vol esser una mostra de la seva música, i un recull de les seves tonades, des de la primera jota com era la de "jota de sa Potada":... "a Porreres he d'anar a cercar una porrerenca, ni sa vincla ni se trenca, ni se romp ni se romprà".

A més l'Agrupació vol informar que a partir del dia 25 de setembre tornarem començar les classes de l'Escola de Ball a partir de les 18 hores al Quarter Vell.

El Tabac costa més del que et penses

ENCARA FUMESI

Consell Insular de Mallorca

Serveis Socials

No fumar està de moda

Fa uns anys ningú no posava en qüestió que el tabac i fumar era un hàbit en augment socialment acceptat. El descobriment dels seus efectes perjudicials i la conscienciació de la dels consumidors ha fet que en el cas dels homes: fumaven 1 de cada 2 (50 %) durant els anys setanta; la baixada s'ha fet més evident durant els últims anys i actualment només fuma 1 de cada 3 (30 %). Hi ha més dones joves que comencen a fumar que homes i, també, que hi ha menys dones adultes que deixen de fumar que no homes.

El més important actualment, però, és encara treballar i fer tots els esforços necessaris per retardar l'edat d'inici al tabaquisme molt més tard dels 14 anys, l'edat mitjana actual en què es comença a fumar.

És important, retenir aquests dos fets:

a) La tendència actual majoritària és de no començar a fumar. Ser fumador és un inconvenient.

B) Molts dels qui fumen volen deixar-ho. Per tant, cal que se'ls facilitin els mitjans per fer-ho.

El tabaquisme

L'OMS ens recorda contínuament que "les malalties relacionades amb el consum de tabac constitueixen, en els països econòmicament avançats, causes molt importants d'incapacitat per al treball i de mort prematura, fins al punt que la lluita contra l'hàbit de fumar podria ser més útil per a millorar la salut i perllongar la vida de la població que qualsevol altre programa de medicina preventiva".

Si els efectes perjudicials que tenen les drogues fossin immediats les consumiria poca gent, ja que comprovarien personalment que els possibles avantatges no compensen, ni de molt, els greus inconvenients. Aplicant-ho al cas del tabac, normalment han de passar uns quants anys perquè

apareguin els importants efectes negatius i, per tant, la percepció del perjudici que causa no és immediata.

Per parlar de xifres concretes, els fumadors tenen un risc 11 vegades superior de desenvolupar un càncer de pulmó, 6 vegades superior d'una broncopneumopatia crònica i 9 vegades superior de patir algun tipus d'alteració vascular perifèrica.

A l'Estat espanyol podem atribuir al tabac la mortalitat de prop de 40.000 persones per any. A les illes, fent els mateixos càlculs, 1.000 persones moren cada any per culpa del tabac. En aquests moments, de cada deu persones que moren per culpa del tabac, tres són dones i set homes, xifres que aniran canviant degut a la proporció creixent de dones fumadores.

És possible deixar el tabac?

La majoria de persones que deixen el tabac ho fan sense rebre cap tipus d'ajuda externa, d'un dia per l'altre. La clau d'aquest èxit radica en la motivació i en la seguretat de la decisió per aturar-se de les persones que l'empren. El que cal demanar-se, en qualsevol cas, se si, amb tota sinceritat, hom vol aturar-se de fumar i deixar el tabac, i si s'està disposat a acceptar algunes molèsties desagradables, però passatgeres. Perquè no hi ha mètodes miraculosos i la decisió d'abandonar el tabac sempre exigeix algun esforç a la persona fumadora.

Deixat el tabac, per tant, no tan sols és possible sinó que és fàcil si hom encerta el mètode més adequat. Si es decideix per ajut extern, el metge o qualsevol altre professional amb experiència aportaran el consell i l'ajuda necessaris.

Estratègies per prevenir el tabaquisme

1. Legislar, desenvolupar la normativa existent o adequar-la sobre la prohibició de la publicitat directa o indirecta.

2. Elaborar programes intensius de formació, educació i informació per als joves i adults i facilitar ajudes per a recolzar als fumadors que vulguin aturar-se de fumar.

3. Impulsar i recolzar polítiques nacionals d'accions econòmiques per disminuir la producció i utilització del tabac.

4. Un etiquetatge rigorós amb missatges sanitaris clars en tots els productes del tabac.

5. Vigilar i detallar tot el possible la composició de quitrans i de nicotina, tabac.

6. Prohibició absoluta de fumar en els llocs públics.

7. Preparar-se i habilitar tot el necessari per a l'estricta compliment d'aquestes mesures.

Jaume Toledo: Ex-component del grup *Mad Clown*

Toni Servera "Zeppe"

-Jaume, com es va formar el grup?

-Bé, uns amics meus tenien un parell d'instruments, a mi sempre m'havia agradat cantar, i vàrem començar a tocar junts, així durant dos anys.

-Quants éreu al grup?

-Quatre: guitarra, baix, bateria i vocalista.

-Qui era el líder?

-Tots iguals, sense un de noltros ja no hi havia grup.

-De qui eren les cançons que sonaven?

-Teníem un repertori de quinze temes, deu de nostres i cinc versions.

-Teníeu qualque objectiu? fer una maqueta, un disc...

-No, només fer un poc de bulla.

-Vàreu fer concerts o només assatjos?

-Només vàrem tenir quatre concerts, a l'institut de Felanitx en el 94 i a les festes de Cala d'Or, Porreres i Felanitx en el 95.

-Vos hagués agradat tocar a una Nit de Rock?

-Sempre ens ha agradat tocar a espais oberts.

-Per què es va separar el grup?

-Tot anava bé, però un va haver de començar a fer feina i els altres estudiem a diferents col·legis.

-Quins grups escoltes?

-M'agraden els grups independents, com Metallica, Sepultura...

-Segueixes fent música?

-Sí, torn estant dins un grup, i ja assajam. Tocam sobretot versions, però ja tenim un tema nostre. Encara no tenim nom.

Comença bé el Curs

BANCA MARCH

Sorteja 20 premis de 50.000 pts

Paga la teva matrícula pel Curs 95-96 a través del Crèdit que t'oferim i disposaràs gratuïtament de:

Un crèdit universitari instantani per pagar els llibres, la teva matrícula, etc.

Una assegurança d'accidents d'1.000.000 de pts.

Participaràs en el sorteig de 20 premis de 50.000 pts cadascun.

INFORMA'T A QUALSEVOL DE LES NOSTRES OFICINES

 BANCA MARCH

LES SEVES COMPRES

Gratis

amb

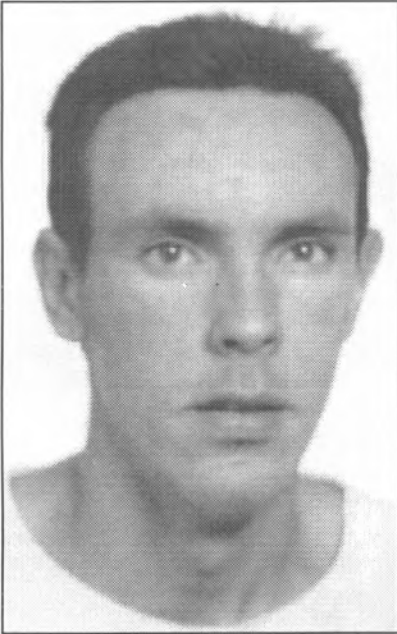
La targeta del petit comerç, per comprar de tot... i passejant

Entitat financera gestora
BANCO DE CREDITO BALEAR
CAJA DE PAGO Y CREDITO

Es Crèdit

PROMOCIÓ VÀLIDA DE L'1 DE MAIG AL 30 DE JUNY DEL 1995

Bàsquet: Nova temporada 95-96

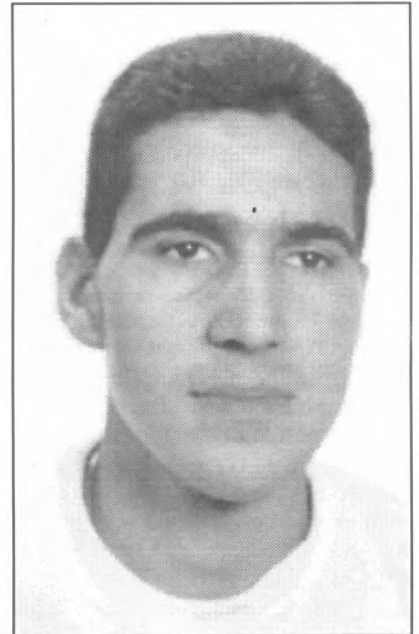
Miquel Barceló, màxim anotador darrers set anys.

Jaume Cerdà i Tomàs

La nova temporada que començarà pròximament comptarà solament amb un equip a la categoria Senior. La raó principal és la manca de jugadors i d'aficionats que ha decaigut en els darrers anys. L'equip comptarà amb un nou entrenador, Gregori Sastre, ajudat per Bernat Bauçà com a segon tècnic.

En quan a la plantilla quedarà formada pels següents jugadors: Miquel Barceló, Pau Mora, Damià Nicolau, Bernat Mesquida, Llorenç Mestre, Josep Maria Sastre, Bernat Caldentey, Tomeu Barceló, Rafel Juan.

Esperam que aconseguixin bons resultats i que pròximament puguin comptar amb uns nous taulers, ja que els actuals han quedat antiquats i molt malmesos pel pas dels temps.

Rafel Juan, primer any de senior i amb molt de futur. 1'95 cms.

**INSTAL·LACIONS
D'ELECTRICITAT
I FONTANERIA**

BARCELÓ- MULET, C.B

**TALLER I MAGATZEM
C/ BESTARD, 35
TEL. 647866-647647-168161
07260- PORRERES**

**BAR PUB
ES FAROLET**

L'Almoina, 58 - PORRERES

sa fonda càfè

Porrreres • Tlf. 6 4 7 3 1 6

Futbol - Temporada 95-96

Jaume Cerdà

El passat diumenge 3 de setembre es varen presentar tots els equips de la Unió Esportiva Porreres per la temporada 95-96. La majoria d'ells han sofert un canvi notable, així com la Junta Directiva que queda de la següent manera:

President: Guillem Ballester.

Vice-president: Jesús García

Secretari: Xim Barceló

Tresorer: Guillem Barceló

Vocals: Toni Mulet, Jaume Martorell, Xim Sorell, Juan Jiménez, Juan Gornals i Miquel Servera, Montserrat Nicolau.

La plantilla de l'equip Senior que enguany disputarà el campionat a la 2ª Regional, tindrà com a entrenador a Gabriel Torrens i com delegats de camp a Toni Mulet i Xim Sorell. Encara que s'espera algun canvi d'última hora, la plantilla que començarà el campionat serà la següent: Juan Carlos Sogorn, Miquel Torrens, Juan José López, Federico Alvarez, Xim Nicolau, Manolo García, Ramon Bauçà, Joan Morlà, José Luis Rodríguez, Miguel Rodríguez, Miquel Àngel Moll, Xavi Guerrero, Joan Obrador, Miquel Àngel Julià, Bernat Mesquida, Jaume Blanc, Ismael González, David Gornals.

L'equip Juvenil tornarà a tenir com entrenador a Joan Rosselló, i el delegat serà Montserrat Nicolau. Disputarà el campionat de 1ª Regional i estarà format pels següents jugadors: Miquel Vidal, Xisco Barceló, Bernat Mieras, Biel Roig, Rafel Nicolau, Josep Palerm, Gerardo Aragunde, Miquel A. Roig, Sandro R. Vidal, Toni Gámez, Mateu Bauçà, Miquel Barceló, Pere Veny, Tòfol Esteva, Jaume Toledo, Tomeu Mora, Pep Lliteres, Miquel A. Sastre, Biel Castell, Toni Guerrero, Daniel Tomàs, Joan Nadal, Sebastià Mora, Tomeu Lliteres.

Si la plantilla de l'equip Juvenil és bastant nombrosa, en l'equip Cadet, a l'espera de noves incorporacions, compten solament amb catorze jugadors. Enguany l'entrenador serà en Rafel Juan, ajudat per Joan Mestre com a segon entrenador i els delegats Gabriel Sánchez i Angel Jorquera. Els jugadors seran els següents: Diego Jorquera, Biel Sánchez, Guillem Fullana, Miquel Nicolau, Toni Mas, Joan Juan, Jordi Nicolau, Adrian Aragunde, Rafel Mulet, Joan Bauçà, Jaume Trobat, Toni Grimalt, Llorenç Barceló, Tolo Bauçà.

Per manca d'espai publicarem en el proper número els altres tres equips que manquen. Aprofitam per desitjar sort a tots els equips en aquesta nova temporada.

Equip Senior.

Equip Juvenil.

Equip Cadet.

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

- Centre Coordinador -

BIBLIOTECA MUNICIPAL DE PORRERES

HORARI: Dilluns a divendres de 17 h. a 20 h.

Dissabtes de 10 h. a 13 h.

NOVETATS JULIOL - AGOST 1995

Videos

T.V. DE CATALUNYA: *Tetracampionss*

Compact Discs

PAVAROTTI, DOMINGO, CARRERAS: *Los tres tenores*

Infantil

MORTES, M./ GALAN, J.V./ LAVEDA, A.: *Els contes d'un dia.*

Literatura francesa

STENDHAL: *Ernestina o el nacimiento del amor.*

Literatura catalana

BONET, BLAI: *Mister Evasió.*
BROSSA, JOAN: *Poemes escollits.*

Antropologia

PROHENS PERELLÓ, B.: *De Mallorca al Senegal. Viatge al país dels Noon i dels...*

Ciències socials

CARBONERO GAMUNDÍ, M.A.: *Padrins i repadrins a les Balears*
MOSQUERA, R./ NADAL, A.: *El procés autonòmic balear (1976-1987)*

Usos i costums

ROSSELLÓ VAQUER,, R./ BOVER, J.: *El sexe a Mallorca. Notes històriques.* T. II.

Història

GINARD, D.: *L'Esquerra mallorquina i el franquisme.*
VICENS VIVES, J.: *Notícia de Catalunya.*

BAR-RESTAURANT ES CENTRO

NOCES COMUNIONS BATEIJOS
MENUS DIARIS
ELS DISSABTES BALL DE SALÓ

Av Bisbe Campins, Porreres

Tel 16 83 05

Grup escolar del curs 1968-69 de l'escola de Sant Felip Neri de Porreres

D'esquerra a dreta FILA DE DARRERA: 1. Josep Lluís Fernández, 2. Mateu "Mianes", 3. Miquel Jaume "Ca ses Lluïsses", 4. Pere Toledo, 5. Antoni Vidal "Pa", 6. Miquel Gornals "Filai", 7. Vicenç Maiol, 8. D. Francesc Bennassar, 9. Guillem Ginard "Ca ses Bauçans", 10. Maria Servera "de can Jaume Ros", 11. Xavier Nicolau "Can Ginard", 12. Miquel Mora "Gotlone", 13. Onofre Mora "Surd", 14. Andreu Barceló "Perequela", 15. Sebastià Melià "Fossà", 16. Cosme Grimalt "Sa Bastida", 17. Toni Ballester "Toet", 18. Pep Solivelles, 19. Ferran Nicolau "can Ginart", 20. ?, 21. Don Josep Segura.

TERCERA FILA: Don Lluís Garau "Peret", 2. Bernat Joan "Vinyes", 3. Antoni Bordoy, "Son Jeroni", 4. Onofre Melià "Picoreli", 5. Jaume Rigo "Sa Mata", 6. Joan Servera "Farolillo", 7. Miquel Sagreras "Peixet", 8. Joan Grimalt "Cortat", 9. Antoni Picornell "Vila", 10. Bernat Mates, 11. Jaume Grimalt "Cortat", 12. Ramon González, 13. Sebastià Mas "des Rif", 14. Antoni Melià "Boterí", 15. Llorenç Lliteres "des Rafal", 16. Miquel Roig, "Bellviure", 17. Pau Obrador "Reme", 18. ?, 19. ?, 20. Antoni Rosselló "Güia", 21. Antoni Gornals "Galluro", 22. Pare Morey.

SEGONA FILA: 1. ?, 2. Gabriel Nicolau, 3. ?, 4. Tomeu Binimelis "Can Pepín", 5. Pep Mayol, 6. Rafel Barceló "es Campot", 7. ?, 8. Pere Blanquer "Perico", 9. Francesc Grimalt "Sa Bastida", 10. Antoni Soler "Barraca" (†), 11. Sion Llull, 12. Paco Ruiz "des Quarter", 13. Mateu Casas, 14. Andreu Sorell "Molí d'en Lluc", 15. Lluís Sastre "Poo", 16. Antoni Font, 17. Miquel Mora "Surt".

PRIMERA FILA: 1. Miquel Cerdà "Ponso", 2. Joan Noguera, 3. Antoni Lliteres "Micarillo", 4. ?, 5. Miquel Segura "Llauner", 6. Sebastià Barceló "Son Baco", 7. Antoni Martí "Biscaí", 8. Rafel Barceló "Son Baco", 9. Joan Rosselló "Güia", 10. Guillem Morlà, 11. Agustí Tomàs "Güia", 12. Climent Picornell "Mariaina", 13. Bartomeu Barceló "Terrible", 14. Antoni Sastre "Corró", 15. ?, 16. ?, 17. Pep Marí "Vinyes", 18. Joan Marí, 19. Antoni Palerm, 20. Benet Mora "Murtó", 21. Antoni Lliteres "de Sa Placeta"